

Herman Ottó:
A SEREGÉLYMADÁR

Felhőnyi seregbe verődve száll a seregélymadár. Széttérjed, majd tömörül; hullámzik, kavarog. A nagy madársokaság szava zúg, mint a malom zúgója.

Szőlőéréskor, cseresznyepiruláskor megszállja a felhőző seregély a szőlőt, a kertet. Bizony, nagy akkor a kártétele, mert áll a seregély törvénye, mely egyezik a ludakéval.

Mert ha a lúd beléshalad a vetésbe, akkor, mint már tudjuk, törvénye ez:

Kiki magának,
Kiki magának!

Tisztesség ne essék, mondván: talán sok embernél így van ez!

Ha pedig a seregély érés idején elborítja a cseresznyefát, vagy a hamvasodó szőlőgerezdet, akkor meg a maga törvényét zsinatolja, így:

Ki mit kaphat,
Ki mit kaphat!

Mohósága pedig akkoron keményen dézsmáló.

Nem sokat hajt a csősz kurjantására, keveset a kereplő szavára, és csak amikor a rozsdásból közéje durrantanak, kap szárnyra, de csak azért, hogy kisvártatva visszatérjen. Ekkor a seregély ellen való védelem helyén is van. De ez a kártétel az esztendőnek csak egy kis részében lehetséges, amíg t. i. a seregélynek való gyümölcs érik.

Mit csinál ez a madársereg az esztendőnek többi részében? Nagy ám ennek a sora és tanúságtétele.

A délszaki telelésből korán tér vissza hozzánk a seregélymadár s ekkor nagy foltokba tömörülve megszállja, sőt elborítja a mezőt, a kaszálót, az ugart és szedi, szedi pitymallattól alkonyatig a sok földi bogárságot, annak petéjét, kukacát s a jó ég tudja még mijét, mijét nem! Akkor is az a törvénye:

Ki mit kaphat,
Ki mit kaphat!

De ekkor már nem kártétel ám a műve, hanem tiszta haszon, – minden fűszál, minden vetés, minden gazda javára.

No és azután beveszi magát a gulyába, csordába, a nyájba és a kondába. Verőfényes időben szépen illeszkedik a legelő jószág árnyékába, szedegeti a térség bogárságát.

Jaj, de ekkor megdonog a fekete légy, hogy petéjét lerakja a jószágra, a jószág ekkor megbogárzik. Neki iramodik, száguld esze nélkül, hogy menekülhessen a bajtól. A pásztorembernek tenger baja támad, hogy a kezére bízott, nekivadult falkát utolérje, helyreterelje, hogy becsülettel beszámolhasson vele. De mikoron a seregély jelentke-

zik és megszállja a gulyát, tudja a pásztor, hogy vége a bogárzás időszakának, tehát megpihenhet.

Mert a bogárzás után métely keletkezik a jószágon. Amikor pedig kinyüvesedik a nyáj: akkor kezdődik a seregélymadár igazi áldása. Megszállja a barom hátát, a sertés, a juh nyüves részét: az állat pedig meg se moccan, veszteg áll, hogy szárnyas jó barátja, a seregély, szép csínján kifeszethesse és kiszedhesse a gonosz nyüvet; akkor bezzeg bölcs felcsere a jószágnak az a seregélymadár!

Hát nem tiszta haszon ez?

(1901)